

V plynutí času

V našom každodennom živote sme svedkami, ako jedna udalosť prekrýva druhú. To, čo bolo len pred pár dňami, nám pripadá, že to bolo strašne dávno. Vo svojich spomienkach som sa vrátil o tri roky dozadu, keď som navštívil Rio de Janeiro, kde sa prednedávnom skončili olympijské hry. Naša slovenská výprava nezostala v hanbe; športovci priviezli domov pár medailí. V tejto súvislosti aj Terchová dokázala „medailovo“ zabodovať. Na jednom mieste sa počas 54. ročníka Jánošíkových dní sústredilo najviac heligonkárov na Slovensku...

Aj toto leto istotne zanechalo v mnohých

návštevníkoch nášho kraja len tie pekné spomienky. Hovorí sa, že najkrajšie momenty v živote nezachytíš na fotografiách. Tie najkrajšie zachytíš iba svojim srdiečkom. Albert Einstein v diele Všeobecná teória relativity na začiatku 20. storočia uviedol, že hodiny idú rýchlejšie, ak sú položené vyššie nad zemou, pretože ich zasahuje nižšia gravitačná sila než hodiny, položené na zemi. Fenomén sa nazýva gravitačná časová dilatácia a jej platnosť dokázali vedci tým, že atómové hodiny vložili do lietadla typu jumbo jet a vyleteli s ním do výšok. Jedným zo zaujímavých dôsledkov dilatácie je fakt, že naša hlava starne rýchlejšie ako

nohy, že ľudia žijúci na vyšších poschodiach starnú rýchlejšie ako tí z prvých poschodí, a čas ľuďom pri mori ubieha pomalšie ako tým vo vysokých horách. Udalosti sa na nás valia ako tečúca rieka. Keď budete čítať tento článok, tak určite prídu nové a nové udalosti. Pomaly zabudneme, čo bolo len nedávno, lebo často tie nové udalosti sú pocitovo omnoho silnejšie. Želajme si iba jedno: aby nás zlo obchádzalo a tešme sa z krásnych snečných dní.

Ján MIHO ml.

Foto - Peter REEFE

Z OBSAHU ČÍSLA:

Obecný úrad informuje
XXVII. ročník Cyrilometodských dní
54. ročník Jánošíkových dní
Lubomír Feldek v Terchovej
Šport + ďalšie zaujímavosti

Myšlienka na tento čas (Peter Gregor)

NEZÚFAJ, ŽE UŽ NIE SI TEN, ČO SI BÝVAL. ČO BUDEŠ ROBIŤ, KEĎ
UŽ NEBUDEŠ ANI TEN, ČO SI TERAZ?

ROZHOVOR S PÁTROM PAVLOM HUDÁKOM, SVD

Budovať mosty medzi Bohom a človekom

Pred niekoľkými týždňami prišlo v našej obci k zmene na poste správcu miestnej farnosti. Novým duchovným správcom rímskokatolíckej farnosti v Terchovej sa stal páter Pavol Hudák, SVD, ktorý nie je pre čitateľov neznámou osobnosťou. Viac sa dozvieme z nasledujúceho rozhovoru.

TERCHOVÁ: Paľko, dovoľ mi, aby som Ťa v mene čitateľov našich novín opäť privítal v Terchovej. Pred rokmi si u nás „kaplánčil“, dnes si pán farár. Ako si spomínaš na svoje prvé obdobie v našej obci?

Pavol HUDÁK: Pamätám si na svoje prvé pocity, keď som sa dopočul, že pôjdem za kaplána do Terchovej. Bol som plný radosti a očakávania, ale na druhej strane aj veľkých obáv, čo to bude a či to zvládnem. Veľmi mi však pomohla zostava vtedajšej komunity, ktorú tvorili páter Janko Halama ako farár a páter Peter Kubík. Tí ma hneď zasvätili do práce kaplána, dali mi patričnú voľnosť a slobodu pracovať tam, kde ma to najviac bavilo – napríklad deti a mládež, rôzne chatovačky a akcie pre birmovancov... S vďakou a radosťou si teraz spomínam na tieto moje prvé tri roky, ktoré som tu prežil. Bola to naozaj škola, v ktorej som sa učil mnohým veciam. Niektoré sa mi vydarili, možno iné som popackal, ale bol som nováčik. Takže ešte raz veľká vďaka Bohu za tieto prvé tri roky v Terchovej a aj v mojom kňazskom živote.

TERCHOVÁ: Kam viedli ďalšie Tvoje kroky?

Pavol HUDÁK: Po troch rokoch v Terchovej to prišlo ako blesk z jasného neba. Dostal som ponuku od vtedajšieho pátra provinciála Petra Dušičku vycestovať na misijnú skúsenosť do cudziny. Dal mi možnosť ako India a Filipíny, tak som si hneď vybral Filipíny. Odchádzalo sa mi veľmi ťažko. Zamiloval som si Terčovú, ľudí, hory, folklór, no prsto všetko a zrazu, keď som sa rozbehol, musel som meniť svoje misijné pole.

TERCHOVÁ: Koľko rokov si strávil na svojej misijnej stanici na Filipínach?

Pavol HUDÁK: Prvotný zámer alebo dohoda s pátrom provinciálom bola na dva roky. Prvý rok mal vyplniť jazykový kurz angličtiny a potom misijná skúsenosť v teréne. Vycestoval so mnou aj páter Jozef Strečka, takže som nebol sám. Prvý rok však bol taký spojený rok angličtiny s misijnou skúsenosťou na ostrove Mindoro.

Bolo to naozaj úžasné a už vtedy som cítil, že sa mi Filipíny začínajú páčiť a asi rád by som tam ostal dlhšie. Po roku na ostrove Mindoro som sa dostal do katolíckej školy sv. Júdu Tadeáša v Manile, kde som začal pracovať ako školský kaplán. Táto škola má vyše 3000 študentov – od materskej škôlky až po strednú školu. Je to škola pre čínske deti, takže okrem filipínskej kultúry som sa dostal aj k čínskej. Prvé mesiace boli náročné, pretože tá škola je obrovský kolos a mal som veľa zodpovedností, ktoré som musel riešiť; teda všetko, čo sa týkalo duchovnej oblasti školy. Modlitby, duchovné cvičenia, obnovy, sv. omše... Všetko pre študentov a učiteľov. Avšak po pár mesiacoch mi bolo jasné, že sa mi nechce ísť domov na Slovensko. Požiadal som preto slovenskú provinciu o možnosť študovať na nejakej fakulte. Vyhoveli mi, a tak som začal študovať poradenstvo, duchovné sprevádzanie, niečo ako psychológia, čo ma nesmierne bavilo. Takže som počas týždňa pracoval ako školský kaplán a cez víkendy študoval na univerzite školských bratov De La Salle. Boli to náročné roky na prácu a školu, avšak mnoho som získal, nové sa naučil. Išlo o obrovskú skúsenosť do môjho kňazského či osobného života. Ďakujem Bohu za tých päť rokov na Filipínach.

TERCHOVÁ: Čo majú spoločné Filipíny a Slovensko?

Pavol HUDÁK: Spoločné? Asi veľmi málo. Naozaj neviem, čo také. Takúto otázku som ešte nedostal. Väčšinou sa ľudia pýtajú, čo máme iné...

TERCHOVÁ: Ako sa zmenila Terchová za obdobie, čo si tu nebol?

Pavol HUDÁK: Neviem, či momentálne dokážem na túto otázku odpovedať. Som v Terchovej zatiaľ veľmi krátko, ale pevne verím, že sa určite zmenila, pretože ak nie, tak potom stagnuje. Každé napredovanie prináša zmenu. Pevne verím, že obec napreduje, či už v duchovnej alebo spoločenskej oblasti. Určite badám zmeny v tom, že rastieme a starne. Napríklad: keď som tu bol ako kaplán, učil som deviatakov a ôsmakov. Mnohí z nich sa už teraz ženía a vydávajú. Alebo som krstil niektoré deti, ktoré sa nedávno pripravovali na prvé sv. prijímanie. Človek tak trochu vidí isté ovocie svojej prítomnosti a tým aj posun dopredu.

TERCHOVÁ: Aká je úloha misionárov verbištov v dnešnom svete?

Pavol HUDÁK: „Budovať mosty.“ Je to tak obrazne a všeobecne povedané, ale dnes sa vďaka masmédiám a globalizácii stáva svet

jednou veľkou dedinou. Pri tomto fenoméne sa však, opačne, stále viac a viac presadzuje individualizmus, vlastná sebestačnosť jedinca, osobné šťastie, vplyv už nie jednej dominantnej kultúry či náboženstva, ale mnohých. Tým vzniká isté napätie či obavy, a tak odpoveď mnohých ľudí na vzniknutú situáciu je taká, že sa čoraz viac izolujú, odcudzujú, uzatvárajú sa iba do svojho vlastného sveta a radšej si nevšímajú svet druhého človeka... Preto je našim poslaním spájať ľudí, budovať mosty jedného

k druhému, budovať mosty medzi náboženstvami, hľadať spoločný dialóg a v konečnú dôsledku budovať mosty medzi Bohom a človekom. Ukazujeme ľuďom, že Boh je stále tu, je živý a chce iba to najlepšie pre človeka. Ohlasovať Božie kráľovstvo ako skutočnosť stále prítomnú, živú a aktuálnu – to je úloha verbistov v dnešnom svete.

Za rozhovor poďakoval **Ján MIHO ml.**
Fotoarchív - **páter Pavol HUDÁK, SVD**

SPOMIENKA

Na oblohe sa rozsvietila hviezda, to sa Ty pozeráš na nás už 10 rokov z neba. Tam v raji nebeskom pokoj večný maj, buď naším anjelom, na zemi nás chráň. Odišiel si náhle, nečakane, na rozlúčku si nám nedal čas. Tvoj odchod zaboľel a bolí celý čas.

Dňa 16. septembra 2016 sme si pripomenuli 10. výročie úmrtia nášho

Paľka PANTÁKA
z Terchovej

S láskou a úctou spomínajú manželka Danka, syn Tomáško, dcéra Lenka, mama, súrodenci, svokrovci a celá rodina

SPOMIENKA

Odišiel si tak náhle, nás to stále bolí, opustil si tento svet mladý, proti svojej vôli. Krásne sú spomienky, ale veľmi bolia, rany v našich srdciach sa nikdy nezhoja. Stále nie sme s tvojím odchodom zmierení a ty vieš, že sa to už nikdy nezmení. Chýbaš nám a chýbať budeš, v našich srdciach navždy zostaneš.

Dňa 8. augusta 2016 uplynulo 15 rokov od chvíle, čo náhle odišiel na večnosť náš drahý

Jaroslav LÚČAN

Kto ste ho poznali, venujte mu s nami modlitbu a tichú spomienku.

S láskou a úctou spomínajú manželka, dcéra, syn, rodičia, súrodenci s rodinami a celá rodina

POĎAKOVANIE

Prázdny a smutný je náš dom i dvor, drahá mama, chýbaš nám v ňom. Zhasli oči, ktoré nám boli tak drahé, dotýklo zlaté srdce, ktoré sme mali tak radi, stuhli ruky, ktoré pre nás tak pilne celý život pracovali.

Úprimne ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom, susedom a známym za prejavenu sústrasť, kvetinové dary a účasť na poslednej rozlúčke s našou drahou mamou, svokrou, starkou a prastarkou

Žofiu HANULIAKOVU
rod. GARLIKOVU,

ktorá nás opustila 2. júna 2016 vo veku 85 rokov

*Spomienky v nás budú žiť naveky!
S úctou a láskou celá smútiaca rodina*

SPOMIENKANATÝCH, ČONÁSOPUSTILI

Za lásku, dobrotu vám nemôžeme nič dať, len modlitbu, kytičku, sviečku na hrob a s vdácou spomínať.

Vavrin RYBÁR
Margita RYBÁROVÁ
Evka RYBÁROVÁ
František RYBÁR

23. augusta 1981
18. júna 2000
2. októbra 2007
11. decembra 2007

S láskou spomína rodina Cingelovcov a rodina Rybárovcov

SPOMIENKA

Odišla si od nás, ostali sme sami v ziali, no vždy budeš v srdciach tých, čo Ťa milovali.

Dňa 16. septembra 2016 sme si pripomenuli 10. výročie, čo nás navždy opustila naša drahá mamička

Irena HANULIAKOVÁ
z Terchovej

S láskou a vdácou v modlitbách spomínajú dcéry s rodinami

Pred záverečným galakonzertom tohtoročných Cyrilometodských dní v Terchovej odovzdal trnavský župan **Tibor Mikuš** Pamätné medaile Trnavského samosprávneho kraja, vyhotovené pri príležitosti 1150. výročia príchodu svätých Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu. Ocenení boli: **J. E. Mons. Tomáš Galis** – žilinský diecézny biskup, **J. E. Kiril Stojanov** – biskup zo Skopje (Macedónsko), **J. E. Mons. Viliam Judák** – nitriansky diecézny biskup, **páter Jozef Šabo** – in memoriam (prevzal viceprovinciál verbistov na Slovensku páter Ján Kušnir) a **Obec Terchová** – ocenenie prevzal zastupujúci starosta Jozef Dávidík. **-red-**

Trnavský župan Tibor Mikuš oceňoval

Jozef Dávidík, 50 r.,
stavebný technik,
Terchová, Poľná 1237/17,
nezávislý kandidát

Martin Hanuliak, Mgr., 28 r.,
právnik, živnostník,
Terchová 1357
nezávislý kandidát

Jozef Chovanec, Mgr., 37 r.,
konateľ spoločnosti,
Terchová, Sv. Martina 1126/63
nezávislý kandidát

Michal Krištofík, Ing., 37 r.,
IT technik,
Terchová, Mládežnícka 1512/12,
Sloboda a Solidarita,
Slovenská národná strana,
OBYČAJNÍ ĽUDIA,
nezávislé osobnosti
(OĽANO - NOVA)

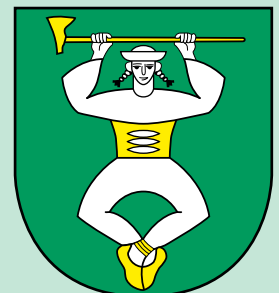
Monika Lacúchová, 43 r.,
finančný poradca,
Terchová 750,
nezávislá kandidátka

Jaroslav Ondruš, 50 r.,
podnikateľ,
Terchová, Vrátnianska
cesta 1191/56,
SMER - sociálna demokracia

Mária Zuziaková, Ing., 49 r.,
obchodníčka,
Terchová, Sv. Cyrila
a Metoda 136/52,
nezávislá kandidátka

ZOZNAM ZAREGISTROVANÝCH KANDIDÁTOV PRE NOVÉ VOĽBY STAROSTU OBCE TERCHOVÁ DŇA 5. 11. 2016

Kandidáti na voľbu starostu obce Terchová

Pri príležitosti jubilea - 1700 rokov od narodenia sv. Martina
a 285. výročia posviacky kostola sv. Martina v Terchovej a vzniku našej farnosti

Oslavy sv. Martina

11. - 13.11. 2016

www.terchova.fara.sk
www.terchova.sk

Strieborný medailónik, ktorý bol vydaný pri príležitosti posviacky nového Kostola sv. Cyrila a Metoda v Terchovej 9. októbra 1949.

Je zaujímavé, ako sa v tých časoch vedeli ľudia pripraviť na posviacku.

-zaj-

Ocenení Peter Cabadaj a Televízia Noe

Pri príležitosti 54. ročníka Jánošíkových dní sa konalo slávnostné zasadnutie obecného zastupiteľstva obce Terchová, počas ktorého bolo udelené Čestné občianstvo nášmu rodákovi a šéfdramaturgovi Jánošíkových dní pánovi **Petrovi Cabadajovi** za významné zásluhy o všestranný kultúrny rozvoj Terchovej a širokospektrálnu propagáciu Jánošíkovho kraja v domácom i medzinárodnom meradle. Cena obce Terchová bola udelená českej nekomerčnej neziskovej televízii, **TV NOE** za propagáciu a šírenie dobrého mena našej obce, jej ľudových tradícií a cyrilo-metodského duchovného odkazu, ktorú prevzal jej riaditeľ, **páter Leoš Ryška, SDB**.

-red-
Foto - F. MUCHA

zľava: Peter Cabadaj, páter Leoš Ryška, SDB

laureáti s obecným zastupiteľstvom

Aj tohtoročný sviatok vierozvestcov – a spolupatriónov Európy – sv. Cyrila a sv. Metoda sa na viacerých miestach Slovenska niesol v znamení pripomenutia si významných osobností. Hlavne však ich neprekonateľného prínosu pre našu formujúcu sa kresťanskú vieru, vznikajúcu národnú kultúru, ale aj silu a presvedčenie prameniace z poznania. Najstaršie, kontinuálne sa opakujúce a kvalitatívne stále rastúce podujatie sa opäť konalo v Terchovej, kde sa v dňoch 2. – 5. júla uskutočnil už 27. ročník Cyrilometodských dní.

Terchovské Cyrilometodské dni opäť úspešné

Terchová bola v roku 1990 prvým miestom na Slovensku, kde sa konalo podujatie reflektujúce nadčasový odkaz solúnskych bratov. Dôvodov bolo a stále je viacero: tunajší rímskokatolícky kostol je najväčším chrámom na Slovensku zasväteným Sv. Cyrilovi a Metodovi; Terhovci udržiavajú úprimný vzťah k viere, ale aj k odkazu predkov; zástupcovia a organizátori miestneho spoločenského, duchovného a kultúrneho života dokážu na vysokej úrovni pripraviť dni plné pozitivistického tradicionalizmu. Je obdivuhodné, že práve Terchová je jediným miestom na Slovensku, ktoré si udržalo pravidelnosť a bohatú programovú skladbu Cyrilometodských dní. Ich organizátori aj v tomto roku pripravili bohatý, dôstojný a zároveň dostatočne atraktívny program. V ňom tradične, popri najsilnejšom duchovnom pilieri (viaceré sväté omše a procesie, liturgie, krížová cesta), oprelí ich pevnú konštrukciu o ďalšie koncerty duchovnej hudby, výstavy a ďalšie sprievodné akcie.

Z hľadiska schopnosti udržať záujem každoročne počas štyroch dní „vyskočia“ podujatia, ktoré sú niečím nezvyčajné a zároveň kontinuálne v dlhej „niti“ ročníkov. Ťažiskom programu bola procesia veriacich a slávnostná cyrilometodská svätá omša na vrchu Oravcove práve 5. júla. Pri príležitosti 1153. výročia príchodu vierozvestcov na naše územie ju celebroidal žilinský diecézny biskup Tomáš Galis, ktorý pripomenul aj to, že „... sviatok má kresťanský, kultúrny aj politicko-spoločenský význam. Aj napriek niekoľko stáročnému útlaku, pretože

vždy sme boli poddanským národom, sme si zachovali svoju reč a písmo.“ Dni sa tento rok niesli v znamení jubilea – uplynulo totiž desať rokov od postavenia (rodákom akad. sochárom M. Opalkom) a vysviacky (biskupom Viliamom Judákom) tunajšej unikátnej krížovej cesty. Ešte pred nedeľnou omšou biskup Viliam Judák posvätil pamätnú tabuľku, ktorá pribudla na podstavci busty sv. Jána Pavla II. pred kostolom (autorom oboch je opäť M. Opalka). Text na nej hovorí jednoznačnou rečou: „Z PRÍLEŽITOSTI BLAHOREČENIA PÁPEŽA JÁNA PAVLA II. VENOVALI ÚČINKUJÚCI JASLIČKOVEJ POBOŽNOSTI TERCHOVÁ A.D. 2011.“

Súvislosti ozrejmuje Rudo Patrničák, ktorý stojí pri dňoch od ich zrodu a stále je nielen ich dušou, ale priam aj motorom: „S Jasličkovou pobožnosťou účinkujeme aj v rôznych mestách na Slovensku, boli sme aj v Rumunsku a Poľsku. Keď získame dajaké peniaze, vždy ich venujeme na užitočný cieľ. V roku 2011 sme sa rozhodli a venovali získané finančné prostriedky na tento účel, že sme dali urobiť bustu. Na rôznych kaplnkách v našej obci je zvykom uvádzať, kto a prečo dal kaplnku postaviť, preto aj my sme sa rozhodli dať vyrobiť takúto tabuľku, aby to vedeli aj ďalšie generácie. Ján Pavol II. má v Terchovej veľkú úctu. Chodil tu ako turista ešte keď pôsobil v Krakove, v našom kostole bol vyhlásený za patróna horských záchranárov, pravidelne od jeho smrti robíme na nedeľu Božieho milosrdenstva veľkonočný koncert s názvom „POĎAKOVANIE ZA LÁSKU“ na jeho pamiatku a tiež v októbri sa koná výstup na Veľký Rozsutec, kde je na vrchole umiestnená tabuľka na jeho počesť a pamiatku, že tu bol.“

Organizátori kladú dlhodobu dôraz aj na prirodzené zvyčajovanie širšej slovanskej spolupráce. Taká je už dlhší čas s Macedónskom a jeho obyvateľmi. Tentoraz boli jej potvrdením viaceré vystúpenia katedrálneho zboru z mesta Strumica (mimoriadne vyznelo hlavne spontánne po záverečnom galakonzerte v kostole) aj pozdravný list primátora partnerského mesta Ochrid.

Štvordňové podujatie vyvrcholilo v nedeľu poobede záverečným galakonzertom v Kostole sv. Cyrila a Metoda. Postarali sa

Biskup Tomáš Galis na Oravcovom

zľava M. Šipoš, N. Higan, J. Anđelová, L. Svárovský, J. Gráf, M. Mikuš

oň spomínaný zbor z Macedónska, Štátny komorný orchester zo Žiliny, Pezinský chrámový zbor a operní sólisti, ktorí uviedli slávne Mozartove requiem. Pri príležitosti 1100. výročia smrti žiaka vierozvestcov sv.

Klimenta Ochridského, 260. výročia narodenia Mozarta a predsedníctva SR v Rade Európy. Cieľ, ktorý sledujú v Terchovej – zachovať dedičstvo otcov, vieru, reč, jazyk a kultúru, ktoré sú aktuálnym odkazom

sviatku sv. Cyrila a Metoda pre dnešné Slovensko a vlastne aj slovanský svet – opäť naplnili.

Igor Válek

Fotoarchív - MKS Terchová

Svätá omša na vrchu Oravcove bola opäť ťažiskom Cyrilometodských dní

Pápež Ján Pavol II. v decembri 1980 vyhlásil svätých bratov Cyrila a Metoda za spolupatrónov Európy a tento cirkevný sviatok sa slávi 14. februára.

Terchová 5. júla (TASR) – Procesia veriacich a slávnostná Cyrilometodská svätá omša na vrchu Oravcove boli dnes v Terchovej ťažiskom programu v poradí 27. ročníka Cyrilometodských dní. Pri príležitosti 1153. výročia príchodu vierozvestcov na naše územie ju celebroidoval žilinský diecézny biskup Tomáš Galis.

„Sviatok Cyrila a Metoda má kresťanský, kultúrny aj politicko-spoločenský význam. Aj napriek niekoľko stáročnému útlaku, pretože vždy sme boli poddanským národom, sme si zachovali svoju reč a písmo. Akurát

nám možno chýba ešte hrdosť. Ale to, čo sme si zachovali, to je dedičstvo otcov, to je naša viera,“ uviedol pre TASR biskup Galis.

Riaditeľ Miestneho kultúrneho strediska v Terchovej Rudolf Patrničák pripomenul, že Terchová bola v roku 1990 prvým miestom na území vtedajšieho Česko-Slovenska, kde sa uskutočnili Cyrilometodské dni, a terchovský rímskokatolícky kostol je najväčším chrámom na Slovensku zasvätený solúnskym bratom, spolupatrónom Európy – svätým Cyrilovi a Metodovi. „Cyrilometodské dni sa tento rok nesú v duchu jubilea, a to desať rokov od postavenia a vysviacky našej krížovej cesty na vrchu Oravcove. Tiež je výnimočné, že sa na tomto ročníku stretli traja biskupi - nitriansky, žilinský a macedónsky,“ skonštatoval.

„Ja, ako bývalá učiteľka, by som rada pripomenula obzvlášť ten veľký moment pre mňa, že som tu videla veľmi veľa detí. Rodičia išli spolu s nimi a modlili sa, bolo vidno spolupatričnosť rodiny a to je pre mňa veľmi veľa. Je veľmi dobré, že sa tu zišlo mnoho detí a mnoho mladých ľudí,“ doplnila podpredsedníčka Slovenskej národnej strany Eva Smolíková, ktorá je aj zároveň podpredsedníčka výboru NR SR pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport.

Pamätná tabuľka, ktorá pribudla pod bustou sv. Jána Pavla II bola posvätená 3. júla 2016 nitrianskym biskupom Viliamom Judákom (viď predchádzajúca strana).

Muzikanti na Skalkách

Terchovskí speváci,
husliari, basiari...
Na ich perách pieseň,
čo v srdci zahorí.

Statní to mládenci
na Skalkách si stoja,
a krásne hrajú,
až sa rany hoja.

Vo rukách husličky -
to sa chasa naša!
Terchovské pesničky
vetriček roznáša.

Počujú vás ľudia,
počujú vás kňazi.
Pod bralom Sokolia
každého zamrazí.

Hrajte, chlapci hrajte,
vždy kým sa žiť môže!
Tej božskej muziky:
Daj nám Pane Bože!

Kamil MURÁŇ

Venované muzikantom, ktorí každoročne hrajú na Skalkách, keď sú Cyrilometodské dni.

Pocta jubilujúcemu fotografovi

Do kategórie mladých šesťdesiatnikov sa v tomto roku nenápadne zaradil aj náš dlhoročný priateľ a spolupracovník – fotograf, kameraman a režisér Milan Kosec. Doslova a do písmena ide o dvorného fotografa kameramana Cyrilometodských dní, Jánošíkových dní a Terchovej ako takej. Už teraz dávam na známosť, že počas blížiacich sa Jánošíkových dní bude v Relaxačno-informačnom centre TERCHOVEC sprístupnená výstava jubilatových fotografií, reflektujúcich programové podoby a atmosféru tohto medzinárodného folklórneho festivalu. A teraz sa v krátkosti zamyslíme nad vzťahom Milana Kosca k našej malofatranskej krajine.

Na krajinu, v ktorej žijeme, sa možno pozerať nielen z rôznych uhlov pohľadu, ale aj z podhľadu či nadhľadu. Oveľa dôležitejšia je však dispozícia prejavit' vlastnú osobitú vnímavosť, schopnosť zarámovať to, čo vidím v hľadáčku či na displeji, „zvečniť to“ a ponúknuť ako osobnostný postoj, poslanstvo, pomyselnú stopu v čase. V prípade cieľavedome poskladaného výberu fotografií ide najmä o autentickú správu o situácii

v konkrétnom časopriestore. Milan Kosec sa ako fotograf systematicky zameriava na situačnú správu o stave svojho regiónu. Treba vysoko oceniť, že si vždy dokázal uchovať vlastný vnútorný čas a rytmus. Nedal si vnútiť časové tempo, ktoré pozná iba „tu a teraz“, bez spomienok a očakávaní. Jeho poctivá robota je popri zaznamenávaní mágie okamihu tiež dobrodružstvom, pri ktorom si situáciu krajiny – i tú svoju osobnú – ozrejmuje, precituje, dešifruje... Vizuálne posolstvá tvorcu sú v tom najpozitívnejšom zmysle slova podvrtné. Putujúci fotograf je ozbrojenou verziou osamelého chodca na prieskume, tuľáka s okom „vojajera“, ktorý odhaľuje krajinu s jej zmyselným pôvabom i znepokojujúcimi extrémami. Zároveň dokáže vzbudiť optimizmus, nádej, súcit' i clivotu, ale aj túžbu vymaniť sa zo zakliatia, ktoré na nás uvrhol konzumný životný stereotyp. Domnievam sa, že nejeďen vnímavý človek, ktorý si bližšie a hlbšie prezrie Milanove snímky, zatúži objavovať tú svoju krajinu – či svoju situáciu a pozíciu v nej – z vlastných fotografií. Tento diskretný apel možno azda považovať za

najzávažnejší impulz vizuálnej diagnózy zvanej Milan Kosec a krajina, v ktorej žije...

Ad multos annos, milý náš oslávenec a kamarát! A k tomu vždy pevné zdravie, veľa šťastia a, samozrejme, dobré svetlo.

Milan Kosec bol ocenený „Cyrilo-metodskou“ knihou za dokumentáciu a propagáciu CMD v Terchovej.

LIST PRIMÁTORA OCHRIDU

Република Македонија
Општина Охрид
Градоначалник

Охрид, 30.06.2015

Градоначалник
Димитар Влахов бр. 57
6000 Охрид
Република Македонија
Тел. (046) 262-469
Факс. (046) 262-545
www.ohrid.gov.mk

Vážení dámy a páni, drahí priatelia,

Vzdialenosť a fyzická vzdialenosť nepredstavujú nijakú prekážku pre ľudí, ktorí zdieľajú spoločné hodnoty, aby mohli osláviť a ospevovať spoločných učiteľov. Dnes i Ochrid oslavuje s Terchovou, dnes i občania Ochridu skladajú poklonu veľkému dielu našich spoločných učiteľov, Svätých Cyrila a Metoda, všeslovanských osvietenecov a spolupatrónov Európy.

Drahí priatelia, prijmite najúprimnejšiu gratuláciu na počesť podujatia „Cyrilo-metodských dní“, ktoré sa v tomto roku nesie v duchu 1100 výročia smrti ich žiaka Svätého Klimenta Ochridského, patróna Macedónskej Pravoslávnej Cirkvi – Ochridskej Archiepiskopie, zakladateľa prvej všeslovanskej univerzity a patróna mesta Ochrid, 260 výročia narodenia hudobného nadčasového génia Wolfganga Amadeusa Mozarta a predsedníctva priateľskej Slovenskej republiky Európskou Úniou.

Dnes, svet vie, že svätí Cyril a Metod opustili cisársky palác v Konštantínopole a odišli na osvietenskú misiu medzi slovanských národov, vedení myšlienkou, že všetky európske národy pri rovnakých podmienkach musia mať jednotný prístup k slovu. Pre túto ušľachtilú cieľ boli pripravení obetovať svoju slobodu a svoj život, aby obránili právo všetkých národov hovoriť svojou rečou. Viem, že tieto ideály žijú aj dnes v každom mierumilovnom a spravodlivom človeku, a že Slovenská republika ich bude dôsledne aplikovať pri vedení Európskej únie.

Vážení účastníci tohto imponantného podujatia, dielo svätých Cyrila a Metoda nikdy nezhasne. My v Ochride i Macedónsku, cez ich žiakov svätých Klimenta a Nauma, oddané a s úprimným srdcom

Република Македонија
Општина Охрид
Градоначалник

Градоначалник
Димитар Влахов бр. 57
6000 Охрид
Република Македонија
Тел. (046) 262-469
Факс. (046) 262-545
www.ohrid.gov.mk

zachovávame ich tradíciu ktorej vzdávajú poklonu celé generácie. Tento rok v Ochride sa budú konať centrálné slávnosti 1100 výročia smrti svätého Klimenta, s veľkým počtom podujatí a vedeckej konferencie na ktorej cez vedecké poznatky sa ukáže v novom svetle dielo Svätého Klimenta Ochridského.

Dovoľte mi nakoniec môjho príhovoru k Vám, vyjadriť moje najúprimnejšiu gratuláciu k Vášmu podujatiu, zaželať Vám aby takéto podujatia boli aj naďalej vyjadrením nášho úprimného priateľstva a spoločného krácania vo svetlej budúcnosti celého ľudstva. Srdcia Ochridčanov sú s Vami.

Úprimne,

Nikola Bakračeski
primátor mesta Ochrid

žilinskej triednej knihy: „Bárta, Bella, Bičkoš, Bujok, Cabadaj, Cingel...“ No to ešte zďaleka nebolo všetko moje terchovské.

Ponechal som bokom svoju hru o nesmrteľnom Jánošíkovi Z dreva vyrezané aj Modrú knihu rozprávok a v nej rozprávku o chodiaciej chalupe a Chvastekovi, čo si v potoku hrial vodu – prednosť musela dostať v hľadisku sediaca príbuzná mojej ženy Evička. Síce Oravka, no učiteľské povolanie ju zavialo do Terchovej (Rudo aj Vlado sú jej žiaci), a tu sa vydala za Terchovca, vďaka ktorému sa dostala s Jánošíkom dokonca do rodiny. Nielen ona – aj ja a moja žena ako ich kmotrovci!

A poradil som si aj s ďalšou otázkou: Čo má hra o Lomidrevovi spoločné s Cyrilom a Metodom? „Najprv si Lomidrevov príbeh ľudia iba pamätali, rozprávali si ho pri kozuboch ako ľudovú rozprávku, no vďaka dvom svätcom, ktorí nám priniesli písmo, mohol Pavol Dobšinský tú rozprávku aj zapísať, mohol som sa jej potom ujať aj ja ako dramatik – a vďaka vám, terchovské deti, čo ste našudovali moju hru, sa kruh uzatvára a rozprávka sa vracia tam, kde vznikla – znova do ľudovej pamäti.“

Ešte nikdy som neprežil sviatok svätých Cyrila a Metoda tak rozprávko. Aký krajší dar by som si mohol želať k vyvrcholeniu svojho rozprávkového života? Nesmiem však vynechať, že sme tam ja a moja žena aj prenocovali. Keď sme ráno otvorili oči, nakláňal sa nad nami nádherný Rozsutec z takej blízkosti, že musel prejsť cez zavreté obloky.

Takto je to! Nielen Cyril a Metod, nielen Jánošík a Lomidrevo, ale každý, kto zavíta do Terchovej – tak v minulosti, ako aj dnes – trať do rozprávky.

Lubomír FELDEK

(SME, 12. júla 2016, s. 9)

Foto - **F. MUCHA**

Zavítal k nám Ľubomír Feldek

V priebehu mesiaca dvakrát navštívil Terchovú prominentný slovenský básnik, dramatik, prozaik, spisovateľ pre deti a prekladateľ Ľubomír Feldek s manželkou Oľgou. Pri príležitosti blížiaceho sa významného životného jubilea mu vedenie obce počas Jánošíkových dní verejne poďakovalo a ocenilo dlhodobú propagáciu Terchovej a jánošíkovskej tradície. Svoje dojmy a zážitky z pobytu medzi nami publikoval v denníku SME.

Rozprávková Jánošíkova Terchová

Jánošík sa postaral o najväčšiu – no dávno už nie jediná – terchovskú tradíciu. Prednedávnom sa tam napríklad konal už 27. ročník Cyrilometodských dní. A vďaka riaditeľovi Miestneho kultúrneho strediska Rudovi Patrnčiakovi a režisérovi miestneho ochotníckeho súboru Vladovi Švecovi sa na ich program dostala tento rok aj moja hra Ako sa stal Lomidrevo kráľom. Hrali ju

(3. júla 2016) terchovské deti, ktoré si hra vo poradili s prózou i veršom, s hovoreným slovom i so spevom. Ja som si zas v záverečnom vystúpení poradil s otázkou, čo mám spoločné s Terchovou. Pochádzam z neďalekej Žiliny, nuž si pamätám, že aj v abecednom zozname žilinských gymnazistov bývali vždy – dokonca už predomnou – najmenej dvaja Terchovci. Na dôkaz, že vravím pravdu, som terchovské deti hneď aj naučil začiatok jednej takej dávnej

ROZHOVOR S LEOŠOM SVÁROVSKÝM A NAO HIGANO

Z Terchovej sme nadšení

Renomovaný český dirigent a známa japonská sopranistka neboli tohto roku v Terchovej na Cyrilometodských dňoch prvý raz. Po slávnostnom galakoncerte sme sa ich spýtali na dojmy z Terchovej, ako i z podujatia oslavujúceho spolupatrónov Európy – svätých Cyrila a Metoda. Obaja ochotne odpovedali, pani Nao dokonca veľmi peknou slovenčinou.

Leoš Svárovský: Vždy si vážim pozvanie do Terchovej na vaše Cyrilometodské dni. Pravidelne tu nachádzam fantastických ľudí, „báječných“ organizátorov, skvelé publikum. Bol som tu niekoľkokrát so Štátnym komorným orchestrom Žilina, keď sme tak ako dnes uviedli významné Mozartove Rekvie. Pred tromi rokmi sme zas so Slovenskou filharmóniou – prvým slovenským orchestrom – uviedli kantátu Egona

Kráka „Cirillo-Metodiada“ (prednášal Štefan Bučko), čo sa tu úplne hodilo. Potom sme s kantátou boli v Paríži a postupne prešli polku sveta. Pre mňa osobne je Terchová predzvesťou krásneho leta a koniec koncertnej sezóny. Nielen ja, ale s kýmkoľvek sa rozprávam, či už s orchestrom alebo so sólistami, sme z vás, ako to robíte, nadšení. Nikdy som tu nezažil škaredé počasie. Terchová má skutočne nad sebou

také fluidum, ktoré určitým spôsobom žiarí a je tu úžasná pozitívna energia. Veľmi sa k vám teším niekedy na dovolenku, to mi ešte chýba. Takže: Terchová, „naschledanou, děkuji a at' se daří.“

Nao Higano: Ja som vždy veľmi rada chodila do Terchovej, pretože táto oblasť je úplne iná ako Žilina či Orava. A to nielen čo sa týka prírody, ale aj ľudí. Je tu veľmi pekné prostredie, jedinečná príroda. Keď koncertujem na Orave, prechádzame aj cez vás. S manželom sa tu zastavíme, poprechádzame, naobedujeme sa v reštaurácii a vždy máme dobrý pocit. Musím vám povedať, že terchovský kostol je fakt dobrý akusticky, má výbornú akustiku a veľmi dobre sa v ňom spieva. Všimla som si, že vpredu v kostole máte aj klavír a organ; venujte sa teda hudbe, čo je dnes veľmi vzácne. Hudba má svojho ducha a v chráme sa to krásne spája.

Za rozhovor poďakoval **Marián ZAJAC**

NEDOŽITÉ JUBILEUM MILANA CHVASTEKA

Spomienka na človeka

Dňa 4. augusta 2016 v rámci 54. ročníka Jánošíkových dní v Terchovej si účastníci festivalu programom „Jeden, dva, tri, štyri päť, šesť...“ pripomenuli nedožitú 85. narodeninu miestneho rodáka, vynikajúceho muzikanta a speváka terchovských piesni Milana Chvasteka.

Program vo vynovenej sále terchovského kultúrneho domu autorsky na vysokej úrovni pripravil Rudo Patrňčiak – s množstvom spomienok a najmä piesni srdcu blízkych cez hlavné motto: „Nevieme, kedy vznikali krásy ukryté v piesňach ľudu. Nikto sa pod ne nepodpísal ani menom, ani le-topočtom. Ale ak v živote hľadáme súzvuk človeka s okolitým svetom, vieme, že najkrajšie piesne pre nás sú tie, ktoré sa zjavili vo vlastnom živí a je v nich vložená tá najvyššia hodnota, lebo každý človek má vo svojom srdci uložený ten svoj domov, do ktorého sa rád vracia a v ktorom pre svoj život v každom čase veľmi veľa nachádza.“

Hodno žiť a život chváliť

Program sa uskutočnil pred naplnenou sálou ľuďmi, ktorí svoje miesta obsadzovali už viac ako hodinu pred jeho začiatkom. Mal dve časti. V tej prvej domáci spolu s hosťami vzdali poctu „najmladšiemu“ nositeľovi titulu Čestný občan Terchovej, čerstvému päťdesiatnikovi, scenáristovi, dramaturgovi a režisérovi mnohých terchovských podujatí Petrovi Cabadajovi. Jeho jubileum, jeho formovanie v doterajšej životnej púti i jeho ocenenie vo svojich príhovoroch vyzdvihli najskôr básnik, prozaik a literárny vedec Marián Grupač, a potom aj spisovateľ Ľubomír Feldek, ktorý okrem pocty jubilantovi vo svojich slovách navodil aj potrebnú atmosféru spomínania na spevácku legendu Milana Chvasteka. Vyslovil úctu tomuto vzácnemu človeku – spomienkou na spoločné roky žitia v Nižnej nad Oravou i na spoločne vytvárané texty piesní o živote a pre život človeka, ktoré si počas rokov našli obľubu u tisícov priaznivcov na celom Slovensku.

„Život je krása, ktorá vzlietla k slnku skôr, než sa krása zrodila a usmiala sa na každý sviatočný i robotný deň a stala sa našou súčasťou, kým žijeme na tomto svete. Život totiž spieva, sníva i usmieva sa, aj keď občas zahrmí nad nami. Preto sme mu my ľudia vždy blízko.“ To boli myšlienky, cez ktoré sa Milan Chvastek pri svojich vystúpeniach vždy prihovárал ľuďom ako sa patrí, a tým

dokazoval všetkým, ktorí ho počúvali, že je hodno žiť a život chváliť. V programe zaznievali jedinečné spomienky a piesne na spoložitie s Milanom Chvastekom, najskôr od starších, mladších i najmladších terchovských rodákov, kamarátov a pamätníkov

s dominanciou Ťažkej muziky Lojza Muchu, Laca Hanuliaka, Jána Miha, Vinca Krkošku a Ruda Patrňčiaka, ako i výbornej speváckej skupiny Trio z Chotára. Potom zazneli spomienky od „spriaznených duší“ – jedinečnej speváčky dolnoliptovských piesni Hanky Hulejovej, pokračovateľa chvastekovských myšlienok v terchovských piesňach Janka Miha, vynikajúcej speváčky kysuckých piesni Helenky Zahradníkovej a speváckej skupiny senioriek zo súboru Oravan z Nižnej. Úctu za mnohoročné pôsobenie Milana Chvasteka na Hornej Nitre mu potom vzdal Ľubomír Macek a muzikanti zo

súboru Vtáčnik z Prievidze, mladý muzikant a spevák Adam Jariabka z Veľkej Čausy, terchovskí rodáci žijúci v Prievidzi, harmonikári Jozef Ďuračka a Peter Rusiňák. Za šesťdesiatročné spoložitie s Milanom Chvastekom, s uvedením viacerých neopakovateľných príhod prežitých na mnohých podujatiach na strednom Slovensku, mu vzdal úctu jeho osobný priateľ a dlhoročný predstaviteľ festivalov vo Východnej a v Detve Igor Kovačovič spolu s umeleckým vedúcim súboru Podpoľanec, fujaristom Romanom Malatincom. Na záver programu, v ktorom zneli mnohé piesne Milana Chvasteka (včítane jeho nahrávok v Slovenskom rozhlasu), sa za poctu svojmu otcovi verejne poďakovali v mene jeho manželky Marty i celej rodiny dcéra Erika Hukel'ová, rodená Chvasteková, a syn Janko Chvastek.

Sila volania domov

Programom, nad ktorým prevzal záštitu minister kultúry SR Marek Maďarič, sprevádzala účinkujúcich a hostí moderátorka Gabriela Tomajková. Vyvrcholením tejto vzácnej spomienky na Milana Chvasteka – človeka nášho rodu, človeka, ktorý sa počas svojho života naplno odovzdával ľuďom, človeka, ktorý si vysoko vážil svoje rodisko a kultúrne dedičstvo predkov – bolo premietnutie filmu „Keď som šiel do neba, šiel som po rebriku...“ Potom nasledovalo stretnutie účinkujúcich s predstaviteľmi Terchovej, kde spomínanie na spoločne prežité chvíle a mnohé príhody v nich s „Milankom“ nebrali konca. Priatelia sa lúčili dlho so slovami úcty patriacimi tomu, kto ich vo svojom živí veľmi rád hovorieval: „Sila volania domov je v nás uložená veľmi mocne, lebo hruda otcovská a láska matkina sú teplým hniezdom i vôňou dobrého chleba, ale aj krásnymi spomienkami pevne zviazanými ohnivými reťazí ľudských rodov cez zdravé korene, zapustené v čase i v priestore žitia človeka. Domov bol a je, odpradávná podnes, tým zázračným zriedlom, ku ktorému treba prichádzať s pokorou, vierou i nádejou a prinášať pre ľudí chvíle šťastia.

A preto nech je požehnaná cesta, po ktorej v živote kráčate.“

Ľudia, ktorí sa v Terchovej pri spomienke na vzácne okamihy spoločného života s Milanom Chvastekom stretli, nielenže vypovedali o úcte každého k tejto legende piesní o živote ľudí, ale aj pocítili, že vedia o tom, čo k ním patrí, čo ich vedie životom, čomu majú veriť, čomu sa majú oddávať naplno a riadne opatrené odovzdať svojim potomkom, aby sa dedičstvo otcov stalo súčasťou ich bytia.

Igor KOVAČOVIČ

Fotoarchív - MKS Terchová

Heligonkári v Terchovej zaťali sekeru vysoko. Rekord hravo pokorili

Aktuálny ročník Jánošíkových dní v Terchovej okorenilo rekordné podujatie. Na jednom pódiu sa zišlo a zahralo doteraz najväčšie množstvo heligonkárov. Obec Terchová tak získala zápis v Knihe slovenských rekordov.

TERCHOVÁ. Čo dom, to muzikant. O Terchovej sa bez prehánania hovorí, že v nej žije najviac muzikantov na meter štvorcový. Huslisti, speváci, „basičkári“, ale najmä heligonkári. Deťom tu dávajú hudobné nástroje do ruky už od malička a väčšina z nich vie na heligónke celkom dobre zahrat.

Potenciál povestného muzikantského kraja chcel využiť učiteľ hry na gombíkový akordeón a heligónku Martin Čerňanský na to, aby dal dohromady na jednom mieste čo najviac tradičných umelcov. Sám tvrdí, že jeho najväčšou radosťou je, keď hudba prináša radosť druhým. „Chceli sme využiť jedinečnú príležitosť Jánošíkových dní, keď je tu množstvo návštevníkov. Na tento

úžasný nástroj hrá veľa ľudí, tak sme chceli vyskúšať, koľko sa ich nájde, to bola pointa celého,“ povedal organizátor rekordného podujatia.

Prvý pokus o heliginkársky rekord je starý len niekoľko týždňov. V Podhorí pri Banskej Štiavnici sa na rovnakom mieste a v rovnakom čase zišlo 45 heligonkárov. Ich heligónky však mali rôzne ladenia. Igor Svitok z Knihy Slovenských rekordov to napriek tomu považuje za ustanovujúci rekord. Nikto nepochyboval, že v Jánošíkovom kraji sa pôvodný rekord podarí pokoriť. Navyše si všetci muzikanti museli priniesť rovnako ladený nástroj. Keď sa na pódium pod šapitó najskôr zmesila len menšia časť účastníkov rekordného zápisu a muzikanti

s heligónkami začali obsadzovať veľký priestor pod stanom, bolo jasné, že diváci v Terchovej budú svedkami rekordného zápisu.

Verdikt znel 227

Krásne kúsky od Antonína Hlaváčka, Delície, Hohnera i heligónky od Jelínkovcov. Všetko nástroje, ktoré majú na ľavej strane osadené takzvané heligónové hlasy, ktoré pri hre vydávajú mohutný zvuk pripomínajúci hlas heligónu z dychového orchestra. Niektorí prišli v krojoch, iní v civilnom oblečení. Najmladší Petko mal len štyri roky. Najstarší Stano Mihalčatin 74 rokov. Všetci si pred rekordom v duchu precvičovali terchovskú hymnu „V pondelok doma nebudem.“

Potom, ako ju pred stovkami nadšených divákov predohral Martin Čerňanský, spustili účastníci rekordu najskôr bez spevu tri slohy tejto piesne. A hrali ako jeden muž. Komisár Igor Svitok mohol potvrdiť, že rekord bez najmenších problémov padol. Do hry sa napokon zapojilo 227 heligonkárov z celého Slovenska. „Páčil sa mi zvuk veľkého počtu heligóniek. Keď aj nejaký tón uletel, je to v norme. Takže ste to zvládli na výbornú. Certifikát získava obec Terchová, ktorá je organizátorom 54. ročníka Jánošíkových dní,“ zhodnotil rekordné podujatie Igor Svitok z Knihy Slovenských rekordov. „Diváci mali z hromadného prejavu heligonkárov veľmi silný zážitok. Myslím si, že ten počet 227 neočakávali ani samotní organizátori. Terchovci zaťali sekeru veľmi vysoko a tento rekord bude dlho-dlho odolávať,“ dodal. Keď nepísanú terchovskú hymnu zahrál dav heligonkárov ešte raz a už so spevom, pod šapitó znel nadšený spev.

Nepatri medzi ľudové nástroje

Heligónka sa v Terchovej používa ako sprievodný nástroj k tamojším ľudovým piesňam. No napríklad na Podpoľaní nahrádza často virtuózne husľová sóla. Paradoxne, v hudobnej vede nie je tento gombíkový diatonický nástroj považovaný za ľudový hudobný nástroj najmä preto, že jeho konštrukcia a výroba je zložitá a jednotlivé kúsky vznikajú v špecializovaných dielňach. Napriek tomu si hudobný nástroj získal na prelome 19. a 20. storočia veľkú popularitu pri interpretácii ľudových piesní. Možno aj preto, že jeden človek narobí sám dosť veľa muziky. „Heligónka je špecifická v tom, že obsahuje celú ľudovú hudbu. Nahradí aj prvé, aj druhé husle, aj basu, aj kontrú,“ vysvetlil jeden z účastníkov rekordu Milan Pavlovčík zo Žaškova. V tejto oravskej obci majú mimochodom až dvoch výrobcov heligóniek.

CERTIFIKÁT SLOVENSKÝ REKORD

najviac spoločne hrajúcich heligonkárov

celkom **227** účastníkov 54. ročníka Medzinárodného festivalu Jánošíkove dni
2016 odohralo spoločne terchovskú pesničku **V pondelok doma nebudem**

certifikát získala Obec Terchová

Nový slovenský rekord sa uskutočnil dňa 6. augusta 2016 v Terchovej.

Igor SVITOK
zakladateľ Knihy slovenských rekordov

Mgr. Michal SVITOK
Kniha slovenských rekordov - komisár

Branislav KOSCELNÍK
Naša Žilina 7. 8. 2016
Foto - **M. KOSEC**

Balátovci zo Štefanovej (olej 1957-1959)

„Dodnes som spod Rozsutca neodišiel!“

Po ukončení štúdií na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave v júni 1955 som sa vrátil domov do Žiliny. V roku 1956 som prišiel prvý raz do Terchovej, Vrátnej, Štefanovej a dodnes som spod Rozsutca neodišiel. Aj po vyše 60 rokoch je tento kraj stále studňou inšpirácie mojej tvorby.

V Štefanovej som býval u Balátovcov – vynikajúcich muzikantoch. Tu som sa stretol s hudobným skladateľom Paľom Tonkovičom (spolu so Štefanom Nosáľom bol zakladateľom Lúčnice), ale aj s Martinom Ťapákom a sochárom Jánom Kulichom, ktorí hľadali už v roku 1957 miesto pre sochu Jánošíka. Ja som sa naplno venoval maľovaniu krajiny, ale aj rozmerným obrazom s motívmi Balátovcov, fašiangov, žatvy pod Rozsutcom, svadobčanov zo Štefanovej, čo na vyzdobených rebriniakoch išli hrajúci a spievajúci cez Tiesňavy do kostola v Terchovej. Neskôr sa takto vytvorený vozový sprievod stal súčasťou Jánošíkových dní.

V roku 1958 Dom Osvety v Žiline spolu s obcou Terchová pripravovali prvé krajské folklórne slávnosti v Terchovej. Páni Imro Zemaník, Vlado Križo, Vincent Patrnciak, Ondrej Bobáň a ďalší prizvali k spolupráci aj mňa. Pre slávnosti som vytvoril plagát, prospekt, ako i návrh scény. Išlo o panel s tematikou tanca Jánošíka vo veľkosti 270 x 1200 cm. Umiestnený bol na čelnej strane pódia, pričom nad ním sa vypínala panoráma Rozsutca!

Pripojím aj zaujímavú perličku z programu. Na jeho záver spievali ženy z Terchovej z jedného vysokého kopca a z druhého kopca hrala terchovská muzika. Vyznelo to ako spev a muzika prichádzajúca z nebies. Takto asi vzniklo pomenovanie terchovská nebeská muzika. Bude to určite pravda!

Na spomínaných slávnostiach som mal tiež svoju prvú výstavu v Terchovej. V súčasnosti mám výstavu, výber z tvorby z rokov 1956 – 2016, v Terchovskej galérii umenia,

ktorá vznikla na základe mojej iniciatívy a vďaka podpore vedenia obce a spolupráce s riaditeľom MKS Rudkom Patrnciakom. Ako starosta Umeleckej besedy slovenskej som organizoval desať rokov medzinárodné sochárske sympóziá a maliarske plenéry s cieľom získať zdarma výtvarné diela pre budúcu galériu. Svoj zámer som splnil!

Akad. maliar Zdeno HORECKÝ
čestný občan obce Terchová
Fotoarchív - **Z. HORECKÝ**

Terchovská galéria umenia
Umelecká beseda slovenská a autor
Vás pozývajú na vernisáž

Zdeno Horecký **Môj život s Rozsutcom** výber z tvorby 1956-2016

V sobotu 6. augusta 2016 o 10. hod.
v Terchovskej galérii umenia
kurátor: Peter Cabada
účinkuje Ťažká muzika z Terchovej
Výstava potrvá do 9. októbra 2016

kontakt: 0911 271130

Z. Horecký s Ťažkou muzikou na vernisáži svojej výstavy. Foto - F. MUCHA

Vánoce u Pijáčků ve Vlčnově a Jasličková pobožnost v Těrchovej

Počas ostatných Vianoc sme si pripomenuli 40. výročie prvej Jasličkovej pobožnosti, konanej v miestnom Kostole svätých Cyrila a Metoda na sviatok Božieho narodenia v roku 1975. Odvtedy sa „terchovský ľudový muzikál“, oslavujúci príchod Božieho dieťaťa na svet, vyvíjal až do súčasnosti. Mnohí ľudia z prvej generácie nás medzičasom opustili a sú už na pravde Božej. Vyrástla nová generácia interpretov, pribúdala obsah, zvelaďovala sa forma. Podstata však zostáva zachovaná. V prvom rade ide o **POBOŽNOSŤ**, ktorou si pospolitý ľud uctieva narodenia malého Ježiška v Dávidovom meste Betleheme. Preto sa aj na stránkach našich novín v tomto roku venujeme Jasličkovej pobožnosti, mapujeme a pripomíname si mnohé chvíle späté s jej štyridsaťročnou históriou. V tomto čísle ponúkame pohľad starostu moravskej obce Vlčnov Jana Pijáčka – pravidelného návštevníka Terchovej a Jasličkovej pobožnosti.

Vánoční čas u nás doma ve Vlčnově si neumím představit bez jedinečné duchovní události. Cestujeme za ní už po mnoho let k Vám do Těrchové. Naše první návštěva se uskutečnila ještě

v době, kdy můj syn Petr chodil do základní školy a hrával v dětské cimbálové muzice. Dodnes si pamatuji jeho úžas a nadšení při cestě z Těrchové domů do Vlčnova. Podělil jsem se to tento jedinečný zážitek

i s našimi přáteli, kteří cestovali na jasličkovou do Těrchové s námi. Vzpomínám si na jednu z cest domů, kdy s námi Těrchovou navštívili tanečnice souboru Hradišťan. Zpívaly si po cestě těrchovské písničky ještě i v Hradišti na náměstí když jsme se s nimi loučili. Jasličkovou pobožnost s námi také navštívila naše kamarádka Eva Románková, která v té době zastupovala Českou republiku v pařížské centrále světové organizace UNESCO a mohla vyprávět svým kolegům o hlubokém spirituálním zážitku z těrchovské baziliky sv. Cyrila a Metoděje. Procestoval jsem mnoho míst ve České republice a v zahraničí, ale s takovou událostí a úžasnou atmosférou jsem se nikde

Betlehemci z roku 1987 (Václav Holúbek ml., Marián Zajac).

nesetkal. Upevňování naší víry i v té nejmladší generaci a předávání těmto dětem umění hrát a zpívat a chválit tak narození Spasitele je u vás v Těrchové tak silné, že se stalo součástí našeho rodinného vánočního rituálu. Už začátkem prosince se naše rodina těší na návštěvu Těrchové. Při každé návštěvě cítíme, že se stáváme součástí těrchovské rodiny. Chci vám poděkovat za sebe, za svoji rodinu a popřát, aby takto unikátní slavnost měla pokračování i v příštích generacích těrchovských muzikantů a zpěváků.

Jan PJIÁČEK

starosta obce Vlčnov
Fotoarchív - MKS Terchová

DO VAŠEJ POZORNOSTI

Dlaňové priznanie Petra Cabadaja

Pri príležitosti nedávneho životného jubilea Petra Cabadaja vyšla pred niekoľkými dňami zásluhou Matice slovenskej jeho najnovšia knižka **Dlaňové priznanie**. Obsahovú podobu diela tvoria rozmanité príspevky, medzi ktorými nechýbajú ani rodácke reflexie. Nasledujúci text je súčasťou zadnej obálky tejto publikácie.

Dlaňové priznanie sa podáva v situáciách, keď má kreatívny človek problém s rozumným rozložením vlastných síl. V praxi to značí, že by nemal začínať jedenásť vecí naraz, lebo nedokončí ani len dve.

Ak však takáto situácia nastane, na dlaňovom úrade treba príslušnej pracovníčke vysvetliť, že fyzická osoba pri

vyplňovaní svojho priznania vychádza zo striktné zadefinovaného dlaňového základu. Povedané a napísané inak. Aby ste za to, čo nestihnete urobiť, nemuseli platiť dlaňové priznanie, máte jedinou možnosť: stačí začať robiť len dve veci a nedokončiť ich deväťkrát. Zároveň je dôležité nenútiť sa po päťdesiatke k čoraz väčším tvorivým výkonom,

lebo s predpokladom rovnajúcim sa efektu rany istoty hrozí písania chvilému individu nebezpečná úchylka – prinútiť sa čoraz väčšími akýmkoľvek výkonom. Možno práve preto bezhlavo utekajú podvodníci z dlaňových rajov, kde je pre starousadlíkov začiatok pršania rovnakým šťastím z nebies, ako pre nováčikov nešťastie, že pršať neprestalo. Keď som v poslednom možnom termíne dobehol na dlaňový úrad, istá vyšportovaná pani v rokoch, sediac za okienkom, mi na rovnu šplechla do tváre, či si fakt myslím, že svojim stručným priznaním urobím diery do sveta literatúry. Spakruky som jej odvetil, že ani omylom. Myslel som tým, že budem neskonale šťastný, keď sa mi podarí aspoň povolenými dvoma percentami ako dlaňovým bonusom zapchať malú dieričku na váhe, ktorou zúfalci merajú hmotnosť motýľích krídel večnosti...

Peter CABADAJ

Od konca roku 2005 uverejňujeme na stránkach našich novín stručné profily výrazných postáv Terchovej. Pri ich publikovaní uplatňujeme princíp časového hľadiska – od 17. storočia až dodnes. V poradí šesťdesiatou prvou osobnosťou v rámci tohto dlhodobého seriálu je Ján Hanuliak „Piliar“. Autorovi medailónu pri zabezpečovaní podkladových materiálov pomohol Marián Zajac.

Ľudový rezbár, tvorca sakrálneho umenia

Ján Hanuliak „Piliar“

(narodený 10. 6. 1948 v Terchovej)

Medzi významné prejavy miestnej ľudovej kultúry a umenia patrí bezpochyby aj rezbárstvo, ktoré má v Jánošíkovom kraji bohatú tradíciu. Dostatok dreva v okolitých lesoch a horách a jeho vhodné materiálové vlastnosti (ľahká opracovateľnosť, trvanlivosť, pevnosť) zákonite viedli k tomu, že ľudia od najstarších čias používali drevnú hmotu na výrobu predmetov bežnej potreby. Tvorcovia drevorezieb vo svojej činnosti rozvíjali prevažne motívy súvisiace s charakteristickým zamestnaním Terchovcov – pastierstvom a salašníctvom. Na túto líniu kontinuálne nadväzovali a nadväzujú dodnes viacerí miestni ľudoví umelci, medzi ktorými dôstojné miesto zaujíma Ján Hanuliak „Piliar“.

Po vychodení základnej školy v rodnej obci (1954 – 1963) študoval v rokoch 1963 – 1967 na Strednej priemyselnej škole stavebnej v Žiline, ktorú ukončil úspešne zvládnutou maturitou. Následne bol krátkodobo zamestnaný v Pamiatkovej škole v Žiline, odkiaľ narukoval „na vojnu“. Povinnú dvojročnú „službu socialistickej vlasti“ si

„odkrútil“ v historickom juhomoravskom meste Mikulov (1967 – 1969). Azda ani netreba uvádzať, že išlo o poriadne hektické roky... V ďalšom období pracoval v pridruženej výrobe a v Jednotnom roľníckom družstve Terchová. S manželkou Máriou, rodenou Rechterikovou, vychoval štyri deti – Róberta (kňaz), Jána, Boženu a Martina. Otcov rezbársky fortieľ najväčšími zdedil syn Ján, ktorý pokračuje v jeho šľapajach. Rezbárstvo učarovalo Jánovi Hanuliakovi už v detstve. Ako školák napríklad participoval na príprave starého betlehema v Kostole svätých Cyrila a Metoda (dnešný betlehem ešte neexistoval), na Veľkú noc realizoval výzdobu Božieho hrobu, dlhodobo sa venuje vyrezávaniu originálnych črpákov a valašiek. Keď mal 15 rokov, prevzal po Mirovi Križovi písanie („švabachom“) mien novorodencov do Pamätnej knihy obce Terchová. Pripomeňme tiež, že pre niekdajšieho správcu našej farnosti pátra Jozefa Šaba nakreslil množstvo krstných košielok. Z početných diel, ktoré Ján Hanuliak vyhotovil, treba spomenúť drevorezbu Krst Pána Ježiša

(Kostol sv. Cyrila a Metoda v Terchovej), drevené reliéfy na spovedniciach v tunajšom chráme, obraz sv. Martina a obetný oltár v Kaplnke sv. Martina v Domove dôchodcov v Terchovej, Pietu v Dome smútku v Pružine...

Osobitnú kapitolu predstavuje spolupráca na Terchovskom betleheme (vyhotovenie drevených figúrok v „terchovskej časti“ diela). V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že v roku 2016 uplynulo presne štyridsať rokov od zrodu myšlienky realizácie Terchovského betlehema v Kostole sv. Cyrila a Metoda. Ako je v našej obci všeobecne známe, s nápadom vtedy prišiel a postupne ho vedno s ďalšími zručnými rezbármi, technikmi a remeselníkmi zhmotňoval do podoby jedinečného a vyhladávaného umeleckého diela, žiaľ, už nebhý Štefan Hanuliak.

Takmer polstoročie sa Ján Hanuliak v rámci voľných chvíľ aktívne venuje jaskyniarstvu; ďalšími jeho záľubami sú rybnárstvo, numizmatika a archeológia.

Hoci zdanlivo nenápadný a skromný, ale o to všestrannejší, tvorivejší a srdečnejší Ján Hanuliak svojou pomyselnou „troškou do mlyna“ dlhodobo prispieva k formovaniu tunajšieho silného a mimoriadne inšpiratívneho kultúrneho prostredia. Zaželajme mu do nastávajúcich rokov pevné zdravie, trvalé rodinné šťastie a ešte veľa zhotovených drevorezieb a iných diel, ktoré potešia nielen jeho, ale aj vďačných obdivovateľov či priaznivcov ľudového umenia Jánošíkovho kraja.

Literatúra: Cabadaj, P. – Križo, V.: Terchová. Obec Terchová 2003, s. 37 a 86; Zajac, M.: Stručný životopis Jána Hanuliaka „Piliara“ (Rukopis, 2016).

Peter CABADAJ
Fotoarchív - J. HANULIAK

Rybári sa činili

V mesiaci jún sa konali detské preteky mladých rybárov na rieke Váh vo Varíne. Do súťaže sa zapojilo 28 detí, z toho 2 dievčatá. Prišli súťažiaci z Terchovej, Stráže, Krásňan, Varína, Žiliny a Dolného Kubína. Každého súťažiaceho sprevádzali rodinní príslušníci, čo dodalo samotným pretekom krásnu rodinnú atmosféru. Na výhercov čakali pekné a hodnotné ceny. Každý pretekár bol odmenený zlatou bustou rybičky s venovaním. Podával sa guláš a deti dostali balíčky s občerstvením. Toto všetko sa mohlo uskutočniť aj vďaka sponzorom. Preteky ešte umocnilo krásne počasie. Členstvo v rybárskej organizácii nie je len

o zábave, ale aj o práci. V dňoch 20. a 24. augusta 2016 sme zorganizovali rybársku brigádu na budovanie nových splavov. Na brigáde sa zúčastnilo 30 členov. Na rieke Vrátnanke sme vybudovali 4 nové splavy, ktoré zohrávajú svoju funkciu a zároveň dodávajú rieke nový vzhľad. V priebehu celého roka sa čistí rieka a v čase rybárskej sezóny sa napúšťajú pstruhy v lovnej miere a menšie na odchov.

Činnosť miestnej organizácie podporuje obecny úrad, mestská organizácia SRZ v Žiline a sponzori, za čo im patrí veľká vďaka.

Text a foto - **Štefan RYBÁR**

Žilinský samosprávny kraj

KSIÁŽNICA BESKIDZKA

Srdečne Vás pozývame
na **4. pamätný výstup**
na **Veľký Rozsutec**
na počesť Sv. Jána Pavla II.

1. októbra 2016

Program:

- 6.45 - Odchod účastníkov špeciálnym autobusom zo Žiliny /autobusová stanica/
- 7.30 - Sv. omša v Kostole Sv. Cyrila a Metoda v Terchovej
- 8.15 - Odchod účastníkov do Štefanovej, spoločný výstup
- 17.00 - Záver, odchod účastníkov špeciálnym autobusom - smer Žilina

NEBOJTE SA!

V prípade nepriaznivého počasia sa uskutoční sv. omša a náhradný turistický program. Viac inf.: Krajská knižnica v Žiline, p. Sobolová, telef. 0948848421

Projekt: Duchaplný cestopis po stopách Jána Pavla II. v našich regiónoch, kód projektu PL-SK/ZA/IPP/III/149. Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a 315tým rozpočtom v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko - Slovenská republika 2007 - 2013

FOREVER LIVING PRODUCTS – kvalitné prírodné doplnky výživy. Podporná – doplnková liečba.

Má Vaše dieťa alebo Vy oslabenú imunitu? Trápia Vás kĺby? Chrbtica? Vysoký tlak? Potrebujete schudnúť bez jo - jo efektu? Máte kožné problémy?/atopický ekzém, psoriáza, ruža, lupienka, akné.../ Bojujete s nespavosťou alebo psychickými poruchami? Potrebujete energiu a vitalitu? Máte problémy s prostatou? Gynekologické problémy? Inkontenciu - unikanie moču? Bojujete s rakovinou či s iným chronickým ochorením? Máte cukrovku? SM? Hemeroidy? Laringitídu? Vírusové ochorenie? Celiakiu? Máte problém s otehotnením?

Poskytnem poradenstvo zdarma VOLAJTE: 0911 127 138 Dohodneme si termín osobného stretnutia.

Aj takí sme

Vlak vypravený zo Žiliny má meškanie. Tátoš zastal kdesi pred Leopoldovom.

Ticho zobudilo mladíka schúleného v kúte kupé a prikrytého ľahkou vetrovkou. Mladík sa najprv pohniezdí a až potom lenivo nastaví ospalú pripuchnutú tvár spolucestujúcim. Nikto si ho však nevšíma. Naproti sedí trojica mladých ľudí, ktorí zrejme patria k sebe. V kúte pri okne sedí starec; háda mu zo sedemdesiat. Ticho tichučko, akoby obedňajšie slnko obralo túto spoločnosť o reč.

Mladík by si rád natiahol dlhé nohy pred seba. Dvojhodinové sedenie mu zacemenovalo všetky svaly. Medzi kamošmi by sa nerozpakoval, ale tu mu to etika nedovoľuje. Obzerá si nevšímavé tváre, najviac však dievčenské. Keď jedna z nich vrhne na neho opovržlivý pohľad, zahanbene sklzne očami na veľké upracované ruky starca. Celkom ho fascinovali. Vyzerajú tak dobrácky. Také

ruky môže mať len dobrý a statočný človek. Pravá ruka prekrýva ľavú. Ležia pokojne, bez pohnutia na kolenách schúlených k sebe. Ruky pokrývajú žily hrubé ako povrazce. Možno keby som si položil ucho na tieto nabehnuté žily, iste by som počul srdce tohto dobráka – prebehlo mladíkovi hlavou.

Starcove ruky sa znepokojili. Ľavá ruka vyklízla spod pravej a pohľadiac ju spočinie na nej.

Zrazu sa trojica pomrví na sedadlách. Ospalosť opadla a začal rozhovor. „Kde idete dovolenkovat', kočky?“, obrátil mladý spolucestujúci kučeravú hlavu k dievčatám. „Ja idem zas k moru“ – afektovane prehodí vyššia z nich. „Ako ideš, letecky?“, spýtavo hľadí na ňu mladík a natiahne nohy, obkročiac nimi starcove. Ten stúli kolená bližšie k sebe a hlavu otočí viac k oknu. „Prosím ťa, mám ísť lehátkovým vlakom,“ špúli opovrživou ústa. „To ti foter nevedel ináč zariadiť?“ prehodí k nej tá menšia. „Tomu tak záleží, ako budem fárat...“

Starac sa pomrví. Mladík nedôverčivo pozrie na rozhorčené dievča. „Ak mi naši nevybavia miesto v spacom vozni, kašlem na ich dovolenku.“

Mladík neverí v spoľahlivosť svojho sluchu. Drahá dovolenka, more, lôžkový vozeň. Pohľadom zavadí o starcove ruky a zastaví sa pri nalakovaných nechtoch dievčiny. Aká fíflena!

Vlak sa pohne. Kolega dievčeniec stiahne nohy pod seba, nos vytrčí k oknu a prehodí: „Odtiaľto je tvoj foter, však?“ „Hej, z akéhosi zapadákov medzi týmito kopcami.“ Starca akoby pichlo. Zvučným a jasným hlasom, ktorý nikto nečaká od zošúverenej zhrbenej postavičky, spýta sa dievčiny: „Váš starý otec ešte žije?“ „A vás je čo do toho – uprie dievča chladný pohľad na starca. „Len tak“. „Zomrel.“ „To sa iste obrátil v hrobe,“ vstávajúc zahrnel starac a odchádza. „Prečo? – otázka visí vo dverách. „Z tvojich rečí, fíflena,“ myslí si mladík, ale nahlas to nepovie...

Mgr. Judita PEKÁRIKOVÁ

Ťapka rumu

Ťapka rumu leží na dne batoha. Michal si spokojne pohmkáva akýsi nový šláger a myšlienkami je už kdesi medzi kopcami. Myslí na starého Rázgu. Rád by sa mu dostal pod kožu, lebo ho priťahuje, no on sa s hocikým nepustí do reči. Prvý raz ho stretol medzi terchovskými kopcami, keď kôň zastal s fúrou sena a nie a nie sa pohnúť. Priskočil k vozu, aby pomohol, a vtedy zbadal, že starac držiaci v rukách opraty a opierajúci sa o rebriny má niečo s nohou. Koník sa dal do pohybu, on sa na neho ani nepozrel, len čosi zamrmlal.

Od tých čias sa párkrát stretli. Raz, keď sa chystala búrka a Rázga bol s koníkom po seno, pristavil sa pri ňom. Vzal vidly vpichneté pri kope a pomohol naložiť fúru. Vtedy Rázga vytiahol ťapku rumu a povedal: „Vypi si, synak, elixíru, zaslúžiš si, nie každý je taký, ako ty.“ Zaskočilo ho tykanie. Zdalo sa mu, že bariéra sa medzi nimi zlomila. Rýchlo

pohárik prevrátil do seba, aby nezdržoval.

„Kedy zasa prídeš?“ – spýtal sa Rázga. „O týždeň.“

Autobus pomaly nabera rýchlosť. Ešte jedným zastávkou a vystúpi. Ťapka rumu na dne batoha ho hreje. Myšlienkami je pri Rázgovi a ani nezbadá, že autobus už stojí na konečnej.

Pomalým krokom opúšťa zastávku a zamieri na salaš. Blíži sa k lavičke a oči sa mu pristavia na Rázgovej nohe a barlách. Chýba mu protéza.

„Pomôž mi sadnúť si. Doma som nechal tu pliaгу, celý kýpet' mi dokrvavila,“ – prihovorí sa.

„Prečo sa tak mordujete s koňom, tá robota nie je pre vás,“ povie Michal.

„A to sa mám stále vadiť so starou doma?“ – huncútsky sa usmeje Rázga. Vtedy Michal zbadal, aký je to krásny starý človek.

„Museli ste mať veľa frajeriek,“ povie. Rázga sa zasmeje.

„Veru, mal. Behával som od jednej k druhej.“

„Neklamte,“ nedôverčivo naňho pozrie.

„Veru, behával, najviac z tejto doliny. Cez okno som vošiel rovno do vyhriatej posteľe. Len raz som sa pomýlil a musel som sa ženiť... Šuchol som sa totiž k budúcej svokre. Tá na mňa potom pustila psa. Ale nič to, ved' jej dcéru Hanku som mal rád,“ zasmial sa. Michal vycítil, že je vhodná chvíľa a vytiahol ťapku.

„Minule ste počastovali vy mňa, dnes ja vás.“ „Ved' hej, ale minule nalial som ti, lebo som ťa chcel privítať v doline. Akosi si sa mi pozdával.“

„Ved' aj ja som ju kúpil kvôli vám.“

„Ja ti, chlapče, nepijem. Len raz som sa opil, keď mi nohu v hore čert zbral. Ani ty si nezvykaj, pálenô len rozum osprostí a vôľu otupí. Zahod' to!“ – ukáže na útlu fľašku. „Alebo radšej vezmi mame do koláčov...“

Michal si s Rázgom podá ruku a spokojne odchádza. Zase doňho o kúsok viac prenikol.

Mgr. Judita PEKÁRIKOVÁ

Foto - **F. Mucha**

Mikropovedky Aj takí sme a Ťapka rumu sú, žiaľ, z posledných textov, ktoré pani Judita Pekáriková stihla napísať pre naše noviny. Zomrela 31. júla 2016 vo veku 76 rokov. S našimi novinami pravidelne spolupracovala od roku 2013, pričom námety a inšpirácie pre svoje príspevky nejdenný raz čerpala z Jánošíkovho kraja.

Češ' jej pamiatke!

Zo života školy v II. polroku školského roka 2015/2016

8. február 2016 - karneval, Red párty;

16. február 2016 - školské kolo recitačnej súťaže Hviezdoslavov Kubín;

18. február 2016 - medziškolský florbalový turnaj dievčat v Belej - ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová získala 4. miesto;

26. február 2016 - školský turnaj vo florbale - víťaz turnaja IX.B;

7. marec 2016 - výchovný program Cesta slovenskou históriou;

10. marec - dekanátne kolo Biblickej olympiády vo Varíne - ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová získala 4. miesto;

18. marec 2016 - Majstrovstvá okresu chlapcov a dievčat v stolnom tenise Žilina - ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová - družstvo dievčat získalo 2. miesto;

1. apríl 2016 - 2. apríl 2016 - Noc s Andersenom;

3. apríl 2016 - veľkonočný koncert Poďakovanie za lásku;

4. apríl 2016 - 8. apríl 2016 - Škola v prírode Chata vo Vyhnanej IV.A, IV.B, IV.C;

12. apríl 2016 - výchovný program Škola života;

14. apríl 2016 - nahrávanie detskej televíznej relácie v RTVS Daj si čas;

15. apríl 2016 - Deň narcisov - zbierka Ligy proti rakovine;

20. apríl 2016 - školské kolo speváckej súťaže Slávik Slovenska;

3. máj 2016 - literárna súťaž Cestou - necestou svetom kníh;

8. máj 2016 - uvítanie detí do života;

9. máj 2016 - 27. máj 2016 - základný plavecký výcvik žiakov 4. ročníka;

15. máj 2016 - kultúrny program ku Dňu matiek v Domove dôchodcov Terchová;

25. máj 2016 - medziškolský florbalový turnaj dievčat v Terchovej - ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová získala 4. miesto;

31. máj 2016 - Jednota cup - okresné kolo v malom futbale Žilina - Závodie - ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová získala 4. miesto;

31. máj 2016 - návšteva Národnej rady SR, divadelné predstavenie SND Skrotenie zlej

ženy;

2. jún 2016 - 3. jún 2016 - Rozprávková noc v škole;

5. jún 2016 - koncert pre rodinu... v srdcím znie;

8. jún 2016 - medziškolský futbalový turnaj chlapcov v Terchovej - ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová získala 3. miesto;

16. jún 2016 - 17. jún 2016 - športová noc v škole Športový maratón;

16. jún 2016 - divadelné predstavenie Detskej dramatickej družiny Lomidrevo;

22. jún 2016 - výlet za odmenu pre žiakov II. stupňa - zábavný park Inwald, výstava Lego Bielsko Biala;

23. jún 2016 - dopravná súťaž Na bicykli bezpečne - víťaz VII. A;

23. jún 2016 - výlet za odmenu pre žiakov I. stupňa - Habakuky;

24. jún 2016 - školský turnaj vo futbale O pohár riaditeľky školy - víťaz turnaja IX.A.

pripravila **ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová**

Klavírny maratón

Na Mariánskom námestí v Žiline – pred kníhkupectvom Artfórum sa 23. júna 2016 po prvý krát konal 3 – hodinový KLAVÍRNY MARATÓN s účasťou približne 50 žiakov klavírneho oddelenia ZUŠ L. Árvaya Žilina. Maratónu sa zúčastnili aj KLAVIRISTKY Z TERCHOVEJ, ped. Mgr. Zuzana Patrňiakovej (Natália Halasová, Simona Ondrušová, Nataša Berešíková, Barbora Frátriková, Adela Mešková, Annamária Hanuliaková, Lucia Martinusíková, Alexandra Ondrušová, Rebecca Neumannová).

Zuzana PATRŇIAKOVÁ

Lucia Martinusíková

Natália Halasová

Simona Ondrušová

Absolútny víťaz Jozef Hlavčo

Beh na Poludňový Grúň

Občianske združenie Grúň pripravilo 26. júna 2016 v poradí už 15. ročník behu na Poludňový Grúň. Na podujatí sa zúčastnilo 130 pretekárov zo Slovenska, Českej republiky a Poľska. Beh absolvovala aj početná skupina domácich bežcov: Jozef Bárďy, Lukáš Gallo, Jozef Konštiak, Štefan Lacúch, Tomáš Bobáň, Marian Mažgút, Václav Bobáň, Ján Bobáň, Pavol Michálek a Marián Ďuratný. Štart behu bol pri dolnej stanici lanovky Vrátna – Paseky. Pre nepriaznivé podmienky nebol cieľ ako tradične na Poludňovom Grúni, ale na výstupisku lyžiarskeho vleku H130.

Veľké poďakovanie za podporu tohto podujatia patrí Horskej záchrannej službe, Vrátna FreeTimeZone, Chate na Grúni, Obecnému úradu Terchová, firmám COBA, N šport, Teletandem GM, T.M.P a ďalším asi 30 nadšencom, ktorí zabezpečovali servis všetkým účastníkom behu.

Text a foto - **Vladimír VALLO**

Výsledková listina najlepších troch z každej kategórie

Juniory: 1. Vojtech Zemánek (ČR), 2. Jozef Jurdík (Žilina), 3. Michal Michalec

Juniorky: 1. Monika Repková (Stará Bystrica).

Muži do 40 rokov: 1. Jozef Hlavčo (Dynafit), 2. Milan Janata (ČR), 3. Miroslav Hraško (Dukla Banská Bystrica).

Muži do 60 rokov: 1. Miroslav Vanko (Martin), 2. Zdenko Koleda (Žilina), 3. Jiří Žák (ČR).

Muži nad 60 rokov: 1. Stanislav Sviták (Žilina), 2. Štefan Sikora (PL), 3. Pavel Hyroš (Sučany).

Ženy do 40 rokov: 1. Adéla Esentierová (Extreme-team), 2. Lenka Hyklová (ČR), 3. Beáta Jurinová (Žiarska dolina).

Ženy do 60 rokov: 1. Katarína Pauliniová (Martin), 2. Anna Balošáková (Stará Bystrica), 3. Eva Budinská (Poluvsie).

Ženy nad 60 rokov: 1. Alicja Sikora (PL), 2. Anna Staroňová (Závažná Poruba).

Dávid Michálek sedí druhý zprava

Dávid Michálek, žiak deviataho ročníka ZŠ s MŠ A. F. Kollára, sa s klubom MBK Victoria Žilina stal basketbalovým majstrom Slovenska v kategórii starších žiakov. Vo finálovom zápase zvíťazili mladí Žilinčania nad BK Inter Bratislava 77:62. Na záverečnom turnaji nechajte za sebou

tímy BK Lokomotiva Sereď a KB Košice. Spolu s Dávidom sa basketbalu v rovnakom klube venuje aj jeho mladší brat Kevin. Obom želáme úspešnú sezónu a ďalšie napredovanie pod deravými košmi.

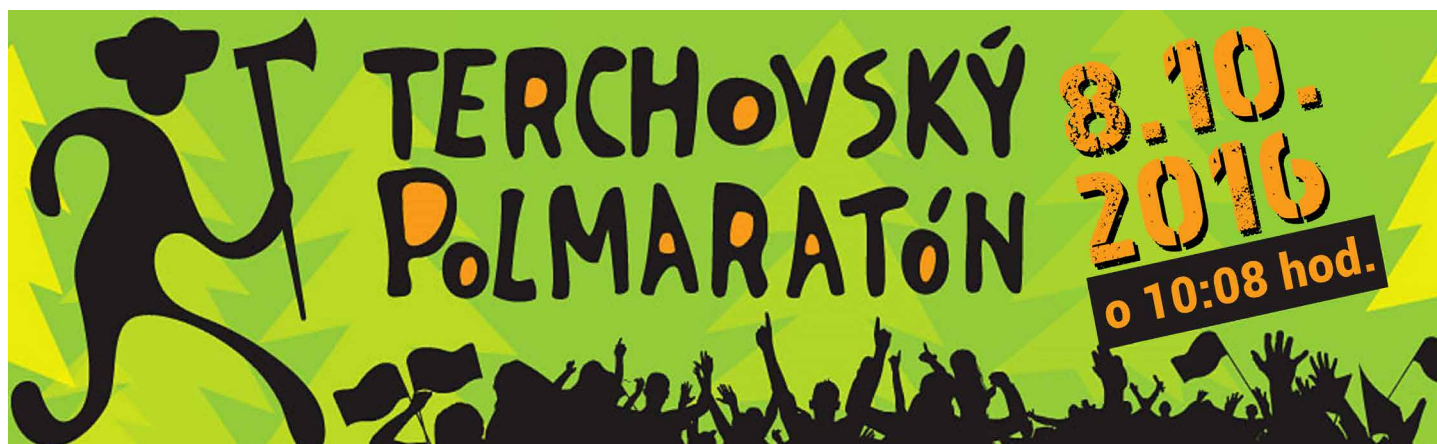
-zaj-

Fotoarchív - **D. MICHÁLEK**

FK Terchová v Slovnaft cupe

FK Terchová sa vo svojej vyše šesťdesiatročnej histórii prvý raz objavil aj v národnom pohári, kde nám žreb v prvom kole prisúdil štvrtoligistu z Oravy. 24. júla 2016 sme na domácom ihrisku hostili TJ Tatran Oravské Veselé, s ktorým sme prehrali 0:3. Premiéra teda nevyšla. Zaujímavosťou je, že náš súper, ktorý v druhom kole porazil na penalty OŠK Bešeňová, narazí v kole treťom na prvotligový ŠK Slovan Bratislava.

-zaj-

Aký bol JÁNOŠÍK – Slovak Xtreme Triathlon?

Tohtoročný prvý septembrový víkend ostane pre mnohých dlho v pamäti. Konal so totiž prvý ročník jedného z najťažších triatlonov na svete, majúci názov JÁNOŠÍK – Slovak Xtreme Triathlon.

Náročné podujatie, ktoré bolo záverečným kolom trilógie Oravaman Extreme Tour, odštartovalo netradične o polnoci. Z brehu Oravskej Priehrady pri Námestove vyrazilo 42 pretekárov, ktorých čakalo 3,8 kilometra plávania v úplnej tme – len za svetiel blikajúcich bóji a sprievodných člnov. Po plaveckej časti nasledovalo 180 km cestnej cyklistiky s prevýšením 2600 m z Oravy cez Oravskú Lesnú do Terchovej, kde po 100 km jazdy pretekárov čakal ešte okruh cez Starú Bystricu a Oravskú Lesnú naspäť do Terchovej pod sochu Juraja Jánošíka. Po cyklistike nasledovala tretia, záverečná triatlonová disciplína, ktorou je beh. Pretekárov čakalo 42,2 km v okolí Terchovej a na území Malej Fatry. Celkovo pretekári prekonalí v rámci bežeckej časti 3000 výškových

metrov. Beh viedol tými najkrajšími časťami Terchovej a jej okolia. Cez Tiesňavy, Obšivanku, popri rozhľadni a cez Ploštiny sa pretekári dostali ku Hotelu Diery, kde ich čakala najkrajšia časť trasy – Jánošíkove diery. Množstvo rebríkov, premostení či schodov, ako aj krásne výhľady sú v triatlone raritou, preto mnohí pretekári odchádzali z pretekov doslova nadšení. Záverečná časť maratónu viedla cez Rozsutec a Medziholie na Poludňový Grúň, Chleb až do Snilovského sedla. Samotný záver podujatia, ako i slávnostné dekorovanie úspešných absolventov sa konalo v Hoteli Boboty. Spomedzi 42 štartujúcich súťaž dokončilo 34 pretekárov. Víťaz zvládol trať za 15 hodín a 5 minút, prvá žena za 18 hodín a 34 minút. O náročnosti

podujatia svedčí aj čas posledného pretekára, ktorý trať zvládol za 21 hodín a 11 minút. Spoločnými silami sme vytvorili podujatie, ktoré má veľký potenciál a perspektívu do budúcnosti. Ďakujeme všetkým pomocníkom, organizátorom a našim sponzorom. Osobitne by som chcel poďakovať Jozefovi Šupicovi, bez ktorého pomoci by podujatie nebolo možné zorganizovať, ďalej obci Terchová, kolektívu záchranárov HZS, Hotelu Diery, Hotelu Boboty, stredisku Vrátna a všetkým, ktorí priložili ruku k dielu.

Peter PALA
riaditeľ pretekov
Fotoarchív podujatia

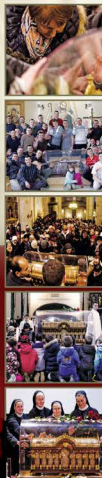
JÁNOŠÍK
SLOVAK XTREME TRIATHLON
03.09.2016
SLOVAKIA

Kniha o putovaní relikvií

svätej **TERÉZIE**
z LISIEUX
po Slovensku

Objednávať môžete na adrese:
Varínska tlačiareň / Elektro AB s.r.o.
Fatranská 1060, 013 03 Varín, Tel: 0910832695,
mail: dtp@varinskattlaciarenen.sk, www.varinskattlaciarenen.sk

Dážď ruží

Ponúkame vám knihu približujúcu duchovne vzrušujúce chvíle, ktoré sme spoločne prežili počas putovania relikvií svätej Terézie z Lisieux po Slovensku. Dva januárové týždne roku 2016 prechádzala sv. Tereška slovenskými mestami i dedinami a zhromažďovala nás v kostoloch, aby sme mohli načerpať v jej prítomnosti nové duchovné sily i milosti potrebné pre náš každodenný život. A hoci bola zima, rozkvitali ruže, z ktorých lupeňov padal Bohom požehnaný dážď. „Dážď ruží“, ktorý nám sv. Tereška priniesla, obmäkčil množstvo srdc, vyvolal úprimné slzy ľútosťi, vďaky i odhodlania po náprave mnohých našich životov. Dva týždne so sv. Tereškou vzbudili medzi ľuďmi nečakaný záujem a zasiali mnoho duchovných impulzov. Výnimočnú atmosféru z viacerých miest Slovenska, ktoré sv. Tereška navštívila, verne zachytáva ponúkaná kniha, ktorá nanovo sprítomní vzájomne prežitú chvíľu a zároveň môže byť trvalou inšpiráciou a povzbudením pre náš duchovný život.

Marián ZAJAC

Objednávať môžete na adrese:
Varínska tlačiareň / Elektro AB s.r.o.
Fatranská 1060, 013 03 Varín
tel: 0910 832 695
mail: dtp@varinskattlaciarenen.sk
www.varinskattlaciarenen.sk

V dňoch 9. - 10. júla 2016 sa vo Vrátnej uskutočnil **Európsky pohár v cyklistike telesne a zrakovo postihnutých.**

10. septembra 2016 sa konal **Obecný deň obce Dunajská Lužná.** Našu obec zastupovali a reprezentovali Ťažká muzika, Trio z Chotára a „starí páni“ FK Terchová.

Podakovanie

Paráda! Pre mňa je Terchová mimoriadnym fenoménom, pevným bodom našej národnej kultúry. Ďakujem, že ste si spomenuli aj na moje účinkovanie na Jánošíkových dňoch 2015. Bola to pre mňa veľká česť! Rudko, veľmi vám ďakujem. Želám Terchovej veľa, veľa návštevníkov, krásne programy a predovšetkým žičlivých mecénov, aby sláva Jánošíka a Terchovej nikdy nezahynula (ako sa spieva v známej piesni). Ešte raz ďakujem a posielam pozdrav všetkým úžasným Terchovcem.

Paľo KUŽMA z Kysúc

Dňa 18. septembra 2016 sa konala pri obnovenom Kríži u Holúbkov svätá omša, počas ktorej sa podakovalo aj dobrodincom, ktorí prispeli na jeho opravu. Kríž bol vybudovaný v roku 1908 vďaka podpore terchovských rodákov, ktorí odišli do Ameriky.

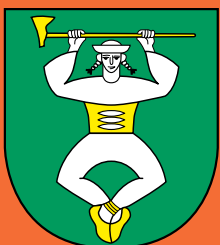

zľava: Jozef Dávidík, (zastupujúci starosta), Stanislava Ondrušová, Natália Bistáková, Mgr. Renáta Opalková (riaditeľka školy)

Tak ako každoročne aj tento školský rok z rúk zastupujúceho starostu obce Jozefa Dávidíka prevzali ocenenie Cenu Adama Františka Kollára najlepší žiaci školy. Tento školský rok cenu získali **Stanislava Ondrušová IX.B** a **Lenka Repáňová IX.C.** Cenu riaditeľky školy získali **Natália**

Bistáková IX.A a **Kludia Kuricová IX.C.** 30. júna 2016 sa so ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová rozlúčilo 47 našich deviatakov. Prajeme im šťastné vykročenie do ďalšej etapy ich života a len krásne spomienky na čas prežitý v základnej škole.
ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová

TERCHOVÁ

Vydáva:
IČO vydavateľa:
Šéfredaktor:
Redakcia:
Redakčná rada:

Jazyková úprava:
Tlač:
Grafická úprava:
Adresa redakcie:

Miestne kultúrne stredisko Terchová, ul. sv. Cyrila a Metoda č. 96, 013 06 Terchová
IČO 00364 886
Ján Miho ml.
Helena Laščiaková, Katarína Halapiová
Mgr. Peter Cabadaj, Rudolf Patrňák, Ing. František Kadaš, František Mucha,
Mgr. Renáta Opalková, Ing. Marián Zajac
Mgr. Peter Cabadaj
Varínska tlačiareň, Varín
Adriána Ondrušová
MKS Terchová, tel. č. 041/5695129, 0911 924 189, mks@terchova.sk
Obecný úrad Terchová, tel. č. 041/5695 138, fax. 5695 310
ISSN 1338 - 8827, evidenčné číslo: 3548/09 Vyšlo v októbri 2016.